

A tak si Félicité, jakmile uviděla, že jsou obě ženy¹ naštvané, uvědomila, že to trochu přepískla a byla zase slad'oučká jako med².

„Ale, děvenko moje³, já takové ohavnosti neříkám. Jen ti říkám, jaké hloupé zvěsti kolují, abys chápala, že si Pascal škodí, když ho nezajímá to, co si lidi povídají... Myslí si, že našel nový lék, lepší už to být nemůže! I já bych ráda uznala, že vyléčí všechny na světě tak, jak tomu věří i on sám. Jen nechápu⁴, proč neustále vytváří dojem, že jde o záhady, proč o tom nemluví nahlas, proč zkrátka namísto na vesnické sebrance tady ve staré čtvrti nezkouší ty zázračné procedury na pořádných lidech z města, kde by mu to přineslo uznání? Ne, jak vidíš, má drahá děvenko⁵, tvůj strýc nikdy nemohl dělat věci jako ostatní.“

Mluvila tiše a s bolestí v hlase, aby poukázala na skrývanou ránu, jež si nosí v srdci.

„Díky bohu⁶ nám schopní muži v rodině nechybí, se svými ostatními syny jsem tak spokojená! Není to tak snad? Tvůj strýc Evžen se dostal značně vysoko, ministrem je už dvanáct let, vždyť je z něj skoro císař! I tvůj otec nabyl mnoha milionů, když se zapřičinil o mnohé významné přestavby v Paříži! A to ani nemluví o tvém bratru Maximovi, který je tak bohatý a vznešený, ani o tvých bratrancích, Oktávu Mouretovi, který je jedním z dobyvatelů nového obchodu, a našem drahém opatu Mouretovi, který je učiněný svatý! Inu, proč tedy Pascal, který mohl kráčet v jejich šlépějích, si tak umíněně žije v tom svém brlohu jako starý praštěný podivín?“

Dívka už už chtěla něco namítnout, když v tom jí stará paní něžným gestem ruky zavřela ústa.

„Ne, ne! Nech mě to doříct... Moc dobře vím, že Pascal není žádná bestie⁷, že odvádí znamenitou práci a že i jeho příspěvky⁸ Lékařské akademii mu vynesly mezi vědci značnou⁹ reputaci. A počítá se to krom toho, co jsem si pro něj vysnila já¹⁰? Jistěže!¹¹ Všichni

¹ obě mi tu zní lépe než jedna i druhá

² mazlivá nebo lísavá se mi sem moc nehodí, naopak zdobnělina *slad'oučká* podle mě dobře vystihuje její chování, často se pojí i s přirovnáním *jako med*, takže jsem ho tu přidala, ačkoliv v originále není

³ doslovný překlad *kočičko* se mi tu nehodí, takže jsem zvolila českou variantu oslovení pomocí zdobněliny s adjektivem v postpozici

⁴ v tomto případě i v následujících slovesech ve větě jsem namísto infinitivu, který je v originále, výrazy zosobnila, v češtině je to autentičtější. Navíc jsem doplnila výraz *nechápu*, abych vyjádřila, že Félicité promlouvá o svém názoru, přijde mi to vhodné vzhledem ke tvarům sloves, zatímco ve francouzštině to vzhledem k infinitivům není tak potřebné

⁵ v originále je použito stejné oslovení na začátku i na konci promluvy, ale mně se zde více hodí varianta na oslovení *děvenko moje*, určitou synonymií tu však zachovávám pomocí opakování substantiva a adjektiva (děvenka + můj)

⁶ výraz *díky bohu* tu podle mě dobře funguje zapojený do celé věty, nikoliv pouze jako vytknuté zvolání před samotnou větou, výraz je podle mě v češtině takto častý

⁷ zde mě napadl i výraz *zvíře*, ale *bestie* mi nakonec přišla vhodnější vzhledem k „praktikám“ s novorozenaty popsány výše

⁸ ve slovníku jsem našla výrazy *poslání* či něco jako *zásilka*, ale *příspěvek* se mi zde zdál smysluplnější

⁹ ačkoliv v originále adjektivum není, mám pocit, že tuto funkci k popsání dobré reputace plní neurčitý člen (*une réputation*)

¹⁰ věta by fungovala i bez explicitního vyjádření podmětu, ale zde tak díky němu můžeme klást důraz na důležitost Félicité, její role v rodině a jejích představ

¹¹ přijde mi výstižnější než pouhé *ano*, podle mě i dobře zapadá do kontextu

významní pacienti¹² z města, řádné bohatství, vyznamenání a nakonec i řády¹³, to by bylo postavení hodné naší rodiny! Už chápeš, děvenko moje, na co si stěžuji? Jenže on takové¹⁴ postavení nemá, ani nechtěl mít. Na mou věru! Jako malému jsem mu říkávala: „A odkud jsi ty? Náš nejsi!“ Já jsem rodině obětovala všechno, za její věčnou slávu a významnost bych život položila¹⁵!“

Napřímila se a najednou vypadala vyšší, plná **jedinečného** zápalu slasti a pýchy, jež naplňovaly její život. Začala se znovu procházet po místnosti, když v tom najednou na zemi uviděla číslo *Času*, který doktor odhodil, když si z něj vystříhl článek, **aby** si ho zařadil do složky Saccard. Zvedla ho¹⁶ a z vystříženého prostředku¹⁷ stránky jí patrně bylo jasné, oč tu běží¹⁸ - zastavila se a svezla¹⁹ se na židli, jako by už předtím věděla, co se právě dozvěděla.

Hodnocení: promyšlený překlad, poznámky také, ještě je strukturovat podle „mřížek“, resp. jazykových rovin

posuny významu v poznámkách

stavba vět dobrá

celkově C

¹² *významní pacienti* mi přijdou výstižnější i lexikálně vhodnější než *dobrá klientela* (obzvlášť výraz *klientela* se mi sem moc nehodí) TEHDY SE TO POUŽÍVALO

¹³ *čest* ani *pocta* se mi sem nehodí, neboť jde o stupňování a ani jeden z uvedených výrazů by nebyl hierarchicky výš než *vyznamenání*, *řád* jsem si odvodila od řádu Čestné legie (Légion d'**honneur**) POCTY měly různé konkrétní podoby, ZASE DOBOVÝ VÝRAZ

¹⁴ navazuje na předchozí větu a nahrazuje *de la famille*

¹⁵ dala jsem do pozice rématu, protože Félicité ve své výpovědi zdůrazňuje svoji obětavost vůči rodině, nikoliv rodinnou slávu a významnost

¹⁶ v překladu jsem výraz *elle eut un saisissement* posunula kousek dozadu, neboť vzhledem ke složitosti souvětí bylo potřeba v češtině větu upravit. Nicméně smysl výpovědi jsem zachovala a posunutí tak podle mě nevádí.

¹⁷ výraz *la vue* jsem vynechala, neboť formulace překladu mi přijde jasná, v překladu z *pohledu na vystřížený prostředek stránky* by mi tento výraz už přišel redundantní

¹⁸ *bylo jí jasné, oč tu běží* mi v tomto kontextu přišlo jako vhodný překlad slovesa *renseigner*

¹⁹ *svézt se* ve smyslu sklouznout, přijde mi lepší než spadnout nebo jiný odvozený výraz JISTĚ